

מסורת הש"ס

האומר פרק שלישי קידושין

סה.

עין משפט
נר מצוה

עו א מיי פ"ט מהל'
אשיות הלכה טו סמג
עשין מח טו"ש"ע אה"ע קר
מח סעף א:
עו ב מיי שם טו"ש"ע שם
סעף ב:
עו ג מיי שם טור שריע
שם סעף ג:
עו ד מיי שם טו"ש"ע
שם סעף ד:
פ א מיי שם הלכה טו
טו"ש"ע שם סעף ו:
פא ו מיי וסמג שם טור
אה"ע שם:
פב ז ח מיי פ"ד מהל'
אשיות הלכה ו סמג
עשין מח טו"ש"ע אה"ע
סומן מח סעף ב:
פג ז ח מיי שם פ"ט הלכ'
טו סמג שם טו"ש"ע
אה"ע סומן מח סעף ה:
פד י ב מיי פ"י מהל'
גירושין הלכה יח
סמג עשין ט טו"ש"ע אה"ע
סומן קמח סעף ב:

מוסף תוספות

א. מתנאי ב"ד. מוס' יר"ד.
ולכא למיבר דהכא מיירי
בגון דאמרה קדשתני
והכנסתני לחופה, דא"כ
כשתן גט אמאי כופין
ליתן כתובה דלמא על
הקדושין הורה ולא על
הנישואין. מוס' הרא"ש.
ב. דאי כתב לה היכי מצי
למימר לא קדשתך דאין
דרך לכתוב כתובה קודם
קידושין. מוס' ז"מ: אפי'
באתרא דכתבי ודוד
מקדיש לא היתה הכתובה
באה ליד האישה קודם
קידושה. מוס' הרא"ש.

ואם נתן גט מעצמו בופין אותו ליתן כתובה. מכאן יש להוכיח דאלמנה מן האירוסין יש לה כתובה ואפילו לא כתב דהא מסתמא הכא מיירי דלא כתב לה דלי כתב לה א"כ מאי מבקשין שייך למימר הכא אלא ש"מ דמיירי הכא דלא כתב לה כתובה ואפ"ה קאמר כופין אותו ליתן כתובה וצפרק הכותב (כתובות פט:). דבעי אלמנה מן האירוסין יש לה כתובה או אין לה כתובה היה יכול להוכיח מהכא אכל לא ראה ש"מ שרי לא ראה להוכיח מהאמוראין כי אם מן המשנה:

התם תנא קמנה דידה לאיסורא והוא הדין להך דקשישא מינה הכא אם איתא דאיכא ניתנייה אמר ליה ^ארב הונא ברביה דרב יהושע לרבא הא פסח דכי כת אחת דמי ופליגי אמר ליה התם בלישנא דעלמא קמפלגי מר סבר עד פני הפסח עד קמי פיסחא ומר סבר עד דמיפני פיסחא: ^במתני' האומר לאשה קדשתך והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ^גהיא אומרת קדשתני והוא אומר לא קדשתך הוא מותר בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ^דקדשתך והיא אומרת לא קדשתך אלא בתי הוא אסור בקרובות גדולה וגדולה מותרת בקרוביו הוא מותר בקרובות קטנה וקטנה מותרת בקרוביו הוא מותר בקרובות קטנה וקטנה מותרת בקרוביו הוא מותר בקרובות גדולה וגדולה אסורה בקרוביו: ^הגמ' האומר לאשה קדשתך וכו': וצריכא דאי אשמעינן גביה ידיה משום דגברא לא איכפת ליה ומיקרי אמר אבל אידי אימא אי לאו דקים לה בדיבורה לא הות אמרה וליתסר איהו בקרובותיה קמ"ל: קדשתך והיא אומרת וכו': הא תו למה לי איצטרך ס"ד אמינא מדאורייתא הימניה רחמנא לאב"י מדרבנן הימניה לדידה ותיחסר ברתה בדיבורה קא משמע לן: קדשתך את בתך וכו': הא תו למה לי אידי דתנא הא תנא נמי הא איתמר רב אמר כופין ושמואל אמר מבקשין איהוי אילימא ארשאי לאו כופין איכא ולא מבקשין איכא אלא אסיפא בשלמא מבקשין לחיי אלא כופין אמאי אמר לא ניהא לי דאיתסר ^אבקריבה אלא שמעתתא אהדרי איתמר ^בהאמר שמואל מבקשין ממנו ליתן גט אמר רב ^גאם נתן גט מעצמו כופין אותו ליתן כתובה איתמר נמי אמר רב אחא בר אדא אמר רב ואמרי לה אמר רב אחא בר אדא אמר רב המנונא אמר רב כופין ומבקשין תרתי ה"ק מבקשין ממנו ליתן גט ואם נתן מעצמו כופין אותו ליתן כתובה אמר רב יהודה ^אהמקדש בעד אחד אין חוששין לקידושיו בעו מיניה מרב יהודה שניהם מודים מאי ^באין ולא ורפאי בדיה איתמר אמר רב נחמן אמר שמואל המקדש בעד אחד אין חוששין לקידושיו ^גואפי' שניהם מודים איתביה רבא לרב נחמן האומר לאשה קדשתך והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ^דאי דאיכא עדים אמאי מותרת בקרוביו ואי דליכא עדים אמאי אסור בקרובותיה אלא לאו בעד אחד ^ההכא במאי עסקינן כגון דאמר לה קדשתך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים איתביה ^והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גט שני וב"ה אומרים צריכה הימנו גט שני היכי דמי אי דאיכא עדים מאי טעמיהו דב"ש ואי דליכא עדים מאי טעמיהו דבית הלל אלא לאו בעד אחד וליטעמך אימא סיפא ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאין צריכה הימנו גט שני מפני שאין לבו גס בה ואי סלקא דעתך עד אחד מהימן מה לי מן האירוסין מה לי מן הנישואין אלא ^זהכא במאי עסקינן כגון דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה בית שמאי סברי לא אמרינן

גמ' וצריכא. לאשמעינן ככולהו דמי שאסר עצמו בדיבורו נאסר ומי שלא אסר עצמו אינו נאסר: גזי ידיה. כי אמר קידשתך לא מיתסרא איהי בקרוביו משום דליה שקורי משקר וגברא לא איכפת ליה אם אסר עצמו בקרובותיה חנם: ומקרי ואמר. קדשתיה ואע"ג דלא קדשה: אבל אידי. כי אמרה קדשתני דאסרה נפשה אכולי עולמא עד שימן לה גט אי לאו דקים לה דקדש לא הוה אמרה ונמסר איהי על פיה בקרובותיה ואפי' לא נתן לה גט: מדרבנן הימנו. רבנן לאמה על הבת והאם צריכה גט ומתסר בקרובותיה: כופין. ליתן לה גט: לא כופין איכא כו'. דאין צריכה הימנו גט דהא קתני מותרת בקרוביו ואי צעיר גט הוה מיתסרא בלחיו דהוה לה גרושת אחיו: ואלא אסיפא. דלמרה קדשתני דבעי גט: בשלמא מבקשין. ממנו ליתן גט: לחיי. שדריך בקשה לאסור עצמו בקרובותיה כדי להסירה לנישואין ואין חפץ בה: ושמעמא דרב ושמואל אהדי אסמך. לא לחלוק זו על זו בלא אלא להסיר האחרון מה שלא פירש הראשון: ואם נתן מעצמו. בלא בקשה כופין אותו ליתן כתובה דגלי דעתיה דקדשה וארוסה יש לה ^אכתובה: שניהם מודים. לדברי העד: מהו. הא ^בדמניא אין חוששין משום דלא מהימן הוא והא הימנוה או דלמא משום דאין קדושין חלין בלא עדים וליף דבר דבר מממון ^גכתיב בעריות ערות דבר (דברים כד) וצממון כתיב על פי שני עדים יקום דבר (שם טו): אין ולא. לא היה מחזיק בדבריו לא לאסור ולא להיתר פעמים שאמר הן ופעמים שאמר לאו ורפאי בדיה ולא היתה מוחזקת הוראה זו בידו: איסמך נמי. לא גרסינן נמי: ואי ליכא עדים. ואפי' מודה אמאי אסור בקרובותיה ע"פ עצמו הלא אין קדושין אפילו לדבריו דאי נמי ^דאמר בעד אחד הוה קדושין בשניהם מודים היכא דאין עד אחד לא ^האמרת דעד אחד חשיב לחייב שבעה דיני ממונות: הלכך בערוה נמי חשיב להחמיק קדושין בפניו וצולד שיהו שניהם מודים: אלא לאו בעד אחד. וקתני דהוה אסור בקרובותיה אלמא זה שמונה לו נאסר דחשיב לאיתפוקי קדושין קמיה: קידשסיה בפני פלוני ופלוני. ^וידהו להו קדושין גמורין לכל דורא ואקמו הוא לאסור את עצמו: ולנה עמו בפונדקי. ואפי' לאחר זמן: אי דאיכא עדים. דנתקדשה בציאה: אלא לאו בעד אחד. ושניהם מודים: אמרינן

אמנעית שבכת שניה תשתי הכא במאי עסקינן בשאין שם אלא גדולה וקטנה והכי נמי מסתברא דאם איתא דאיכא ליתנייה ולטעמך אמנעית שבכת ראשונה דוראי ספיקא ואסירא ליה מי קתני לה הכי השתא התם תנא קמנה דידה לאיסורא והוא הדין להך דקשישא מינה הכא אם איתא דאיכא ניתנייה אמר ליה ^ארב הונא ברביה דרב יהושע לרבא הא פסח דכי כת אחת דמי ופליגי אמר ליה התם בלישנא דעלמא קמפלגי מר סבר עד פני הפסח עד קמי פיסחא ומר סבר עד דמיפני פיסחא: ^במתני' האומר לאשה קדשתך והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ^גהיא אומרת קדשתני והוא אומר לא קדשתך הוא מותר בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ^דקדשתך והיא אומרת לא קדשתך אלא בתי הוא אסור בקרובות גדולה וגדולה מותרת בקרוביו הוא מותר בקרובות קטנה וקטנה מותרת בקרוביו הוא מותר בקרובות גדולה וגדולה אסורה בקרוביו: ^הגמ' האומר לאשה קדשתך וכו': וצריכא דאי אשמעינן גביה ידיה משום דגברא לא איכפת ליה ומיקרי אמר אבל אידי אימא אי לאו דקים לה בדיבורה לא הות אמרה וליתסר איהו בקרובותיה קמ"ל: קדשתך והיא אומרת וכו': הא תו למה לי איצטרך ס"ד אמינא מדאורייתא הימניה רחמנא לאב"י מדרבנן הימניה לדידה ותיחסר ברתה בדיבורה קא משמע לן: קדשתך את בתך וכו': הא תו למה לי אידי דתנא הא תנא נמי הא איתמר רב אמר כופין ושמואל אמר מבקשין איהוי אילימא ארשאי לאו כופין איכא ולא מבקשין איכא אלא אסיפא בשלמא מבקשין לחיי אלא כופין אמאי אמר לא ניהא לי דאיתסר ^אבקריבה אלא שמעתתא אהדרי איתמר ^בהאמר שמואל מבקשין ממנו ליתן גט אמר רב ^גאם נתן גט מעצמו כופין אותו ליתן כתובה איתמר נמי אמר רב אחא בר אדא אמר רב ואמרי לה אמר רב אחא בר אדא אמר רב המנונא אמר רב כופין ומבקשין תרתי ה"ק מבקשין ממנו ליתן גט ואם נתן מעצמו כופין אותו ליתן כתובה אמר רב יהודה ^אהמקדש בעד אחד אין חוששין לקידושיו בעו מיניה מרב יהודה שניהם מודים מאי ^באין ולא ורפאי בדיה איתמר אמר רב נחמן אמר שמואל המקדש בעד אחד אין חוששין לקידושיו ^גואפי' שניהם מודים איתביה רבא לרב נחמן האומר לאשה קדשתך והיא אומרת לא קדשתני הוא אסור בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ^דאי דאיכא עדים אמאי מותרת בקרוביו ואי דליכא עדים אמאי אסור בקרובותיה אלא לאו בעד אחד ^ההכא במאי עסקינן כגון דאמר לה קדשתך בפני פלוני ופלוני והלכו להם למדינת הים איתביה ^והמגרש את אשתו ולנה עמו בפונדקי ב"ש אומרים אינה צריכה הימנו גט שני וב"ה אומרים צריכה הימנו גט שני היכי דמי אי דאיכא עדים מאי טעמיהו דב"ש ואי דליכא עדים מאי טעמיהו דבית הלל אלא לאו בעד אחד וליטעמך אימא סיפא ומודים בנתגרשה מן האירוסין שאין צריכה הימנו גט שני מפני שאין לבו גס בה ואי סלקא דעתך עד אחד מהימן מה לי מן האירוסין מה לי מן הנישואין אלא ^זהכא במאי עסקינן כגון דאיכא עדי יחוד וליכא עדי ביאה בית שמאי סברי לא אמרינן

הוא אסור בקרובותיה. כלמה וכתה ואחותיה. דשוינהו אנפשה חמיה דליסורא (כתובות טו). והיא מותרת בקרוביו. שהרי אינה מודה בקדושין (שם). אין ולא ורפאי בדיה. רפיה היתה. הפסחה צפוי אם לאסור אם להסיר (שבת קיג). תמלה אמר אין וחקר ואמר לאו, רפוי היה הדבר בידו, שלא היה יודע טעמו של דבר יפה (בב"מ דף).

מוסף רש"י

הוא אסור בקרובותיה. כלמה וכתה ואחותיה. דשוינהו אנפשה חמיה דליסורא (כתובות טו). והיא מותרת בקרוביו. שהרי אינה מודה בקדושין (שם). אין ולא ורפאי בדיה. רפיה היתה. הפסחה צפוי אם לאסור אם להסיר (שבת קיג). תמלה אמר אין וחקר ואמר לאו, רפוי היה הדבר בידו, שלא היה יודע טעמו של דבר יפה (בב"מ דף).

הוא אסור בקרובותיה. כלמה וכתה ואחותיה. דשוינהו אנפשה חמיה דליסורא (כתובות טו). והיא מותרת בקרוביו. שהרי אינה מודה בקדושין (שם). אין ולא ורפאי בדיה. רפיה היתה. הפסחה צפוי אם לאסור אם להסיר (שבת קיג). תמלה אמר אין וחקר ואמר לאו, רפוי היה הדבר בידו, שלא היה יודע טעמו של דבר יפה (בב"מ דף).